

ZAKON

O STUDENTSKOM ORGANIZOVANJU

I UVODNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se položaj, oblast delovanja, ovlašćenja, organizacija i način finansiranja studentskih predstavničkih tela i studentskih organizacija, kao i okvir za ostvarivanje zajedničkih interesa studenata na nacionalnom nivou kroz rad studentskih konferencija i nacionalne studentske organizacije.

Na pitanja koja nisu uređena ovim zakonom primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje delatnost visokog obrazovanja (u daljem tekstu: Zakon), studentski standard, udruženja, i odredbe statuta visokoškolskih ustanova.

Termini izraženi u ovom zakonu u gramatičko muškom rodu, podrazumevaju prirodni muški i ženski rod lica na koja se odnose.

II OBLICI STUDENTSKOG ORGANIZOVANJA

Član 2.

Oblici studentskog organizovanja su:

- 1) studentska predstavnička tela: studentske konferencije i studentski parlamenti;
- 2) studentske organizacije osnovane u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje osnivanje udruženja.

III STUDENTSKA PREDSTAVNIČKA TELA

Studentske konferencije

Član 3.

Studentska konferencija univerziteta i Studentska konferencija akademija strukovnih studija i visokih škola (u daljem tekstu: studentske konferencije), osnovane su u skladu sa Zakonom i predstavljaju najviši oblik studentskih predstavničkih tela koja deluju na nacionalnom nivou.

Organizacija i rad studentskih konferencija iz stava 1. ovog člana uređuju se ovim zakonom i statutom konferencije.

Rad studentskih konferencija je javan.

Pored sredstava za rad studentskih konferencija koje se obezbeđuju u budžetu Republike Srbije u skladu sa Zakonom, studentske konferencije finansiraju se i na osnovu domaćih i međunarodnih projekata i realizovanih aktivnosti, prihoda od sopstvene imovine, poklona, sponzorstva, donacija, članarina, priloga i drugih izvora u skladu sa zakonom.

Članarinu uplaćuju svi upisani studenti na podračun svoje samostalne visokoškolske ustanove prilikom podnošenja dokumentacije za upis u tekuću akademsku godinu, a visokoškolske ustanove vrše transfer tih sredstava konferencijama.

Visina članarina koju plaćaju svi upisani studenti utvrđuje se tako što se broj studenata samostalnih visokoškolskih ustanova pomnoži sa iznosom koji po pribavljenom mišljenju Konferencije univerziteta Srbije i Konferencije akademija strukovnih škola Srbije utvrđuju skupštine konferencija.

Ovlašćenja Studentskih konferencija

Član 4.

Ovlašćenja studentskih konferencija su:

- 1) razmatranje pitanja od zajedničkog interesa za studente (što uključuje u prvom redu ocenu studenata o studijskim programima, efikasnosti studiranja i procenu utvrđenih ESPB bodova, procenu predispitnih obaveza i utvrđenih poena vezanih za iste, odnos teorijske i praktične nastave, procenu preporučene literature i sl.) i unapređivanje visokog obrazovanja u Republici Srbiji;
- 2) usaglašavanje stavova i koordinisanje aktivnosti studentskih parlamenata, posebno u oblasti upisne politike, kao i u oblasti unapređenja kvaliteta studiranja na visokoškolskim ustanovama u Republici Srbiji;
- 3) primanje i razmatranje pritužbi studentskih parlamenata visokoškolskih ustanova zbog povrede propisa iz oblasti visokog obrazovanja i studentskog standarda i davanje mišljenja i preporuka u konkretnim slučajevima;
- 4) saradnja sa Konferencijom univerziteta Srbije i Konferencijom akademija strukovnih studija i visokih škola;
- 5) praćenje zakona i drugih propisa, iniciranje izmena propisa radi unapređivanja visokog obrazovanja i uslova studiranja;
- 6) razmatranje pitanja koje joj dostave ministarstvo nadležno za visoko obrazovanje (u daljem tekstu: Ministarstvo), Nacionalni savet za visoko obrazovanje, Konferencija univerziteta Srbije i Konferencija akademija strukovnih studija i visokih škola, a koja se odnose na proces nastave i uslove studiranja na visokoškolskim ustanovama;
- 7) biranje i razrešavanje studentskih predstavnika u Nacionalnom savetu za visoko obrazovanje, u skladu sa Zakonom i u drugim telima u skladu sa zakonom;
- 8) predstavljanje i zastupanje interesa studenata na međunarodnom nivou i u međunarodnim studentskim organizacijama;
- 9) delegiranje studentskih predstavnika u tela na međunarodnom nivou, a u skladu sa potpisanim ugovorima i članstvima u međunarodnim asocijacijama i organizacijama;
- 10) davanje mišljenja za osnivanje nacionalnih saveza studentskih organizacija;
- 11) razmatranje drugih pitanja od zajedničkog interesa za studente.

Studentski parlament

Član 5.

Studentski parlament je organ visokoškolske ustanove i visokoškolske jedinice koja ima organ upravljanja i upisane studente.

Studentski parlament samostalno donosi opšte akte kojima uređuje svoj rad, način funkcionisanja i organizaciju, broj, način i postupak izbora svojih članova – poslovnik o radu studentskog parlamenta i pravilnik o izboru članova studentskog parlamenta.

Studentski parlament zastupa i štiti prava i interese svih studenata i razmatra pitanja i aktivnosti u interesu za studente.

Rad studentskog parlamenta je javan.

Visokoškolska ustanova u okviru koje studentski parlament deluje dužna je da obezbedi prostor, finansijska sredstva i potrebne uslove za rad studentskog parlamenta.

Ovlašćenja studentskog parlamenta

Član 6.

Ovlašćenja studentskog parlamenta su:

1) donosi opšte akte kojima uređuje svoj rad, način funkcionisanja, organizaciju i broj, način i postupak izbora svojih članova – poslovnik o radu studentskog parlamenta i pravilnik o izboru članova studentskog parlamenta;

2) bira i razrešava predstavnike studenata u organima ustanove, studentskim konferencijama, kao i u organima drugih ustanova i organizacija u kojima su zastupljeni predstavnici studenata, u skladu sa njihovim statutom i zakonom;

3) bira, odnosno predlaže studenta prorektora, odnosno studenta prodekana iz reda studenata nadležnog za studentska pitanja, u skladu sa statutom visokoškolske ustanove;

4) bira i razrešava predsednika i potpredsednike studentskog parlamenta i utvrđuje druga tela koja će se baviti posebnim poslovima u okviru ovlašćenja studentskog parlamenta;

5) učestvuje u procesu samovrednovanja visokoškolske ustanove;

6) obavlja aktivnosti koje se odnose na osiguranje i ocenu kvaliteta nastave, reformu studijskih programa, analizu i ocenu efikasnosti studija, utvrđivanje broja ESPB bodova, razvoj mobilnosti studenata, podsticanje naučno-istraživačkog rada studenata, saradnju sa tržištem rada, zaštitu prava studenata i unapređenje studentskog standarda i daje mišljenje o kriterijumima za ocenjivanje aktivnosti i znanja studenata u nastavnom procesu;

7) pokreće inicijativu za donošenje ili promenu propisa visokoškolske ustanove od interesa za studente;

8) pokreće inicijativu za donošenje ili promenu odluka drugih organa visokoškolske ustanove koje se odnose na položaj studenata u nastavnom procesu i upravljanju ustanovom;

9) donosi godišnji plan i program rada studentskog parlamenta i usvaja izveštaj o radu;

10) donosi finansijski plan i podnosi finansijski izveštaj studentskog parlamenta;

11) obavlja druge aktivnosti u skladu sa zakonom i opštim aktima visokoškolske ustanove;

12) daje mišljenja o pedagoškom radu nastavnika i saradnika, u skladu sa opštim aktom visokoškolske ustanove;

13) realizuje vannastavne aktivnosti studenata, osniva sportske ekipe, koordiniše sportskim ekipama, organizuje stručna i sportska takmičenja, konferencije, studentske naučne skupove, studijske i stručne posete ustanovama i institucijama u zemlji i inostranstvu, studentske ekskurzije, stručne prakse, tribine, okrugle stolove, humanitarne aktivnosti, promocije naučne i stručne literature, izdaje studentske časopise i sl.

14) odlučuje o raspodeli sredstava za vannastavne aktivnosti studenata, u skladu sa opštim aktom studentskog parlamenta.

Savet visokoškolske ustanove usvaja finansijski izveštaj studentskog parlamenta iz stava 1. tačka 10. u okviru finansijskog izveštaja visokoškolske ustanove.

Izbor članova studentskog parlamenta

Član 7.

Pravo da budu birani za člana studentskog parlamenta imaju svi studenti visokoškolske ustanove upisani na studije u školskoj godini u kojoj se bira studentski parlament, koje kandiduje studentska organizacija registrovana u skladu sa ovim zakonom ili koje kandiduje neformalna grupa studenata koja ima pismenu podršku najmanje 10% ukupnog broja studenata visokoškolske ustanove, u skladu sa opštim aktom studentskog parlamenta.

Predstavnici studenata sa invaliditetom i studenata upisanih po afirmativnoj meri zastupljeni su u članstvu studentskog parlamenta srazmerno procentualnom učešću u ukupnom broju studenata upisanih u školskoj godini u kojoj se bira studentski parlament.

Način izbora i broj članova studentskog parlamenta utvrđuje se opštim aktom studentskog parlamenta, uz obezbeđivanje ravnopravne zastupljenosti studenata i studentkinja, vodeći računa o zastupljenosti svih studijskih programa.

Izbor članova studentskog parlamenta održava se svake druge godine u aprilu, tajnim i neposrednim glasanjem.

Izbore za studentski parlament raspisuje predsednik studentskog parlamenta.

Studentski parlament visokoškolske ustanove u sastavu samostalne visokoškolske ustanove se konstituiše najkasnije do kraja oktobra, a samostalne visokoškolske ustanove najkasnije do kraja novembra meseca tekuće godine.

Mandat članova studentskog parlamenta počinje danom konstituisanja studentskog parlamenta i traje dve godine.

U slučaju da student koji je izabran za člana studentskog parlamenta završi stepen studija na koji je upisan pre isteka mandata, zadržava pravo da obavlja funkciju, ako upiše naredni stepen studija u prvom narednom upisnom roku na istoj visokoškolskoj ustanovi, ne duže od tri meseca.

Ukoliko uslov iz stava 8. ovog člana nije ispunjen, mogu se raspisati dopunski izbori u skladu sa opštim aktom studentskog parlamenta.

Način i postupak izbora, kao i broj članova studentskih parlamenata samostalnih visokoškolskih ustanova utvrđuje se opštim aktom studentskog parlamenta.

Učešće studenata u organima i telima visokoškolske ustanove

Član 8.

Učešće studenata u organu upravljanja visokoškolske ustanove utvrđuje se u skladu sa Zakonom.

U stručnim organima visokoškolske ustanove i njihovim telima studenti čine 20% članova, u skladu sa Zakonom i statutom visokoškolske ustanove, vodeći računa o srazmernoj zastupljenosti manje zastupljenog pola i studenata upisanih po afirmativnoj meri u skladu sa članom 7. ovog zakona.

Studentski predstavnici iz stava 2. ovog člana učestvuju u raspravi i odlučivanju o pitanjima od značaja za studente, a posebno ona koja se odnose na osiguranje kvaliteta nastave, pravila studija, plan rada, kalendar rada, upisnu politiku visokoškolske ustanove, reformu studijskih programa, analizu efikasnosti studiranja i

utvrđivanje broja ESPB bodova, izmena i dopuna statuta, predlaganje kandidata za organ poslovođenja i predlaganje finansijskog plana visokoškolske ustanove.

Finansiranje studentskog parlamenta i vannastavnih aktivnosti

Član 9.

Studentski parlament donosi finansijski plan za realizaciju vannastavnih aktivnosti, koji je sastavni deo finansijskog plana visokoškolske ustanove.

Sredstva za finansiranje rada studentskog parlamenta i vannastavnih aktivnosti studenata na samostalnoj visokoškolskoj ustanovi utvrđuju se finansijskim planom te ustanove.

Sredstva za finansiranje rada studentskog parlamenta i vannastavnih aktivnosti studenata na visokoškolskoj jedinici u sastavu samostalne visokoškolske ustanove utvrđuju se finansijskim planom te visokoškolske ustanove.

Sredstva iz st. 2. i 3. ovog člana obezbeđuju visokoškolske ustanove od osnivača i iz sopstvenih prihoda.

IV STUDENTSKJE ORGANIZACIJE

Član 10.

Radi obavljanja studentskih aktivnosti, unapređenja uslova za lični i društveni razvoj studenata prema njihovim potrebama i mogućnostima i uključivanja studenata u društveni život akademske zajednice i njihovog informisanja mogu se osnivati udruženja, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje osnivanje i pravni položaj udruženja.

Udruženje čije članstvo čine isključivo studenti jedne visokoškolske ustanove može steći status studentske organizacije, u skladu sa ovim zakonom, ukoliko su ciljevi ili oblast ostvarivanja ciljeva udruženja usmereni na studente, i to na:

- 1) ostvarivanje i zaštitu prava, interesa i zdravlja studenata;
- 2) unapređenje nastave;
- 3) unapređenje životnog standarda studenata;
- 4) unapređenje položaja studenata u društvu;
- 5) unapređenje aktivnog učešća studenata u procesu donošenju odluka.

Organizacija za studente je svako drugo udruženje registrovano u skladu sa zakonom kojim se uređuje osnivanje i pravni položaj udruženja, a čiji su ciljevi ili oblast ostvarivanja ciljeva, pored ostalog, usmereni i na studente.

Na samostalnim visokoškolskim ustanovama deluju i udruženja za studente koje se bave studentskim standardom (odmor i oporavak, umetnost i kultura, sport), zdravstveno potporna udruženja, kulturno umetnička društva i sportska udruženja i savezi studenata, čiji su članovi većinom studenti. Ova udruženja su udruženja sa posebnim statusom i njihov rad je bliže uređen zakonom koji reguliše studentski standard i statutima samih udruženja.

U studentskim domovima mogu delovati udruženja za studente koja se bave studentskim standardom i vannastavnim životom studenata. Njihov rad i funkcionisanje se bliže uređuje opštim aktom koji donosi upravni odbor ustanove studentskog standarda.

Sem studentskih organizacija mogu se osnovati i studentske organizacije studenata sa invaliditetom.

Studentske organizacije studenata sa invaliditetom osnivaju se i deluju na samostalnim visokoškolskim ustanovama.

Status studentskih organizacija studenata sa invaliditetom mogu dobiti udruženja osnovana u skladu sa zakonom kojim se uređuje osnivanje i pravni položaj udruženja koja ispunjavaju sledeće uslove:

- 1) bave se unapređenjem položaja studenata koji su u riziku od socijalnog isključivanja u visokom obrazovanju;
- 2) članstvo se sastoji samo od studenata sa invaliditetom;
- 3) bave se implementacijom socijalne dimenzije u oblasti visokog obrazovanja;
- 4) statutom udruženja je jasno definisano da udruženje pruža podršku studentima koji su u riziku od socijalne isključenosti.

Studentske organizacije studenata sa invaliditetom članice su Nacionalnog saveza studentskih organizacija.

Status studentske organizacije

Član 11.

Udruženje može da stekne status studentske organizacije:

- 1) ako je registrovano u skladu sa zakonom kojim se uređuje osnivanje i pravni položaj udruženja;
- 2) ako je statutom udruženja jasno definisano da članstvo mogu činiti isključivo studenti jedne visokoškolske ustanove;
- 3) ako je statutom udruženja jasno definisano da se u organe udruženja mogu birati isključivo studenti te ustanove;
- 4) ako statut udruženja obuhvata najmanje tri oblasti delovanja iz člana 10. stav 2. ovog zakona;
- 5) ako u svom radu, a u okviru svog članstva garantuje ravnopravnost svih studenata bez obzira na rasu, boju kože, pretke, državljanstvo, nacionalnu pripadnost i etničko poreklo, jezik, verska i politička ubeđenja, pol, rodni identitet, seksualnu orijentaciju, imovno stanje, rođenje, genetske osobenosti, zdravstveno stanje, invaliditet, bračni i porodični status, osuđivanost, starosnu dob, izgled, članstvo u sindikalnoj i drugoj organizaciji, i drugim stvarima u skladu sa zakonom kojim se uređuje zabrana diskriminacije;
- 6) ako u nazivu ne koristi nazive organa ili tela visokoškolskih ustanova ili studentskih konferencija;
- 7) ako redovno donosi godišnji program rada, najkasnije do 28. februara, za tekuću godinu.
- 8) ako vodi knjigu članova u skladu sa zakonom kojim se uređuje osnivanje i pravni položaj udruženja koju redovno ažurira, a najkasnije do 30. novembra za tekuću školsku godinu.

Postupak za sticanje statusa studentske organizacije

Član 12.

Zahtev za sticanje statusa studentske organizacije, udruženje podnosi organu poslovođenja visokoškolske ustanove.

Uz zahtev iz stava 1. ovog člana udruženje dostavlja dokaze kojima potvrđuje ispunjenost kriterijuma iz člana 11. ovog zakona.

Ispunjenost kriterijuma iz člana 11. ovog zakona utvrđuje komisija koju imenuje organ poslovođenja visokoškolske ustanove, a koju čine jedan nastavnik, sekretar visokoškolske ustanove, dva predstavnika studentskog parlamenta i student prorektor, odnosno student prodekan.

Rešenje o sticanju statusa studentske organizacije i upisu u Registar studentskih organizacija donosi organ poslovođenja visokoškolske ustanove, na osnovu pozitivnog mišljenja komisije iz stava 3. ovog člana, u roku od 30 dana od dana prijema urednog zahteva.

Sticanjem statusa studentske organizacije, udruženje stiče sva prava i obaveze propisane opštim aktima visokoškolske ustanove kojima se omogućuje njihovo delovanje.

Na rešenje kojim se odbija zahtev za sticanje statusa studentske organizacije, udruženje može u roku od osam dana od dana prijema rešenja uputiti žalbu savetu visokoškolske ustanove.

Savet visokoškolske ustanove odlučuje o žalbi u roku od 30 dana od dana prijema žalbe.

Status studentske organizacije stiče se na vreme od tri godine i može se obnavljati.

Zahtev za obnavljanje statusa studentske organizacije, studentska organizacija podnosi organu poslovođenja visokoškolske ustanove najkasnije 45 dana pre isteka statusa studentske organizacije.

Uz zahtev za obnavljanje statusa studentske organizacije studentska organizacija dostavlja dokaze kojima potvrđuje ispunjenost kriterijuma iz člana 11. ovog zakona.

Status studentske organizacije može se izgubiti pre isteka vremena iz stava 9. ovog člana ukoliko je studentska organizacija prestala da ispunjava neki od kriterijuma iz člana 11. ovog zakona.

Postupak za gubitak statusa studentske organizacije pokreće studentski parlament samoinicijativno ili na obrazloženi predlog bilo kog studenta visokoškolske ustanove.

U postupku za gubitak statusa studentske organizacije ispunjenost kriterijuma iz člana 11. ovog zakona utvrđuje komisija iz stava 3. ovog člana.

Rešenje o gubitku statusa studentske organizacije i brisanju iz registra studentskih organizacija donosi organ poslovođenja visokoškolske ustanove, na osnovu pozitivnog mišljenja komisije, u roku od 30 dana od dana donošenja rešenja o pokretanju postupka za gubitak statusa studentske organizacije.

Na rešenje o gubitku statusa studentske organizacije i brisanju iz registra studentskih organizacija, udruženje može u roku od osam dana od dana prijema rešenja uputiti žalbu savetu visokoškolske ustanove.

Savet visokoškolske ustanove odlučuje o žalbi u roku od 30 dana od dana prijema žalbe.

Status studentske organizacije gubi se danom donošenja konačnog rešenja o gubitku statusa studentske organizacije.

Registar studentskih organizacija

Član 13.

Za potrebe praćenja rada studentskih udruženja koja imaju status studentskih organizacija i vođenja statistike o njihovom radu samostalna visokoškolska ustanova

i visokoškolske ustanove u njenom sastavu vode Registar studentskih organizacija (u daljem tekstu Registar) koje na njima deluju.

Registar iz stava 1. ovog člana je javan i vodi se u elektronskom obliku i objavljuje na sajtu visokoškolske ustanove.

U Registar se upisuju studentske organizacije u roku od pet dana od dana donošenja rešenja iz člana 12. stav 4. ovog člana.

Bliže uslove i način upisa u Registar utvrđuje ministarstvo nadležno za poslove visokog obrazovanja.

Registar sadrži: naziv, sedište, oblast delovanja, statut studentske organizacije, podatke o pravnom zastupniku i to: ime i prezime, podatak o tome da li ima status studenta i koja je godina studija i adresu elektronske pošte.

Savezi studentskih organizacija na nivou univerziteta ili akademija strukovnih studija

Član 14.

Studentske organizacije mogu se udruživati u savez organizacija na nivou univerziteta, odnosno akademije strukovnih studija.

Udruženje studentskih organizacija može da stekne status saveza studentskih organizacija na univerzitetu ili akademiji strukovnih studija:

- 1) ako je registrovano u skladu sa zakonom kojim se uređuje osnivanje i pravni položaj udruženja;
- 2) ako su studentske organizacije članice upisane u Registar visokoškolskih ustanova na kojima deluju;
- 3) ako su studentske organizacije članice registrovane na najmanje 50% visokoškolskih jedinica tog univerziteta ili akademije;
- 4) ako je statutom jasno definisano da članstvo mogu činiti isključivo studentske organizacije upisane u Registar na visokoškolskim jedinicama istog univerziteta, odnosno akademije strukovnih studija;
- 5) ako je statutom jasno definisano da se u organe udruženja mogu birati isključivo studenti visokoškolskih jedinica univerziteta, odnosno akademije strukovnih studija na kojem udruženje deluje;
- 6) ako statut udruženja obuhvata najmanje tri oblasti delovanja iz člana 10. stav 2. ovog zakona;
- 7) ako u okviru svog članstva garantuje ravnopravnosti svih studenata bez obzira na boju kože, pretke, državljanstvo, nacionalnu pripadnost i etničko poreklo, jezik, verska i politička ubeđenja, pol, rodni identitet, seksualnu orijentaciju, imovno stanje, rođenje, genetske osobnosti, zdravstveno stanje, invaliditet, bračni i porodični status, osuđivanost, starosnu dob, izgled, članstvo u sindikalnoj i drugoj organizaciji, i drugim stvarima, odnosno pretpostavljenim ličnim svojstvima;
- 8) ako u nazivu ne koristi nazive organa i tela visokoškolskih ustanova ili studentskih konferencija;
- 9) ako ima program rada.

Postupak sticanja statusa saveza studentskih organizacija na nivou univerziteta, odnosno akademije strukovnih studija sprovodi samostalno visokoškolska ustanova shodno odredbama člana 12. ovog zakona.

Nacionalni savez studentskih organizacija

Član 15.

Radi ostvarivanja zajedničkih interesa i pune reprezentativnosti studenata osniva se Nacionalni savez studentskih organizacija.

Nacionalni savez studentskih organizacija osniva se uz pribavljeno mišljenje Studentske konferencije univerziteta, odnosno Studentske konferencije akademija strukovnih studija i visokih škola.

Nacionalni savez studentskih organizacija čine savezi studentskih organizacija samostalnih visokoškolskih ustanova iz člana 14. ovog zakona.

Organizacija i rad Nacionalnog saveza iz stava 1. ovog člana uređuje se statutom Nacionalnog saveza u skladu sa ovim zakonom.

Nacionalni savez studentskih organizacija ima svojstvo pravnog lica koje stiče upisom u registar nadležnog organa u skladu sa zakonom kojim se uređuje osnivanje i pravni položaj udruženja.

U ovlašćenja Nacionalnog saveza studentskih organizacija spadaju usklađivanje rada saveza studentskih organizacija koje deluju na teritoriji Republike Srbije, kao i ostali poslovi utvrđeni ovim zakonom.

Finansiranje studentskih organizacija, saveza i nacionalnih saveza studentskih organizacija

Član 16.

Studentske organizacije, savezi studentskih organizacija i Nacionalni savezi finansiraju se iz:

- 1) članarina studenata;
- 2) projekata i realizovanih aktivnosti;
- 3) prihoda sopstvene imovine;
- 4) poklona, sponzorstava, donacija, i priloga;
- 5) drugih izvora u skladu sa zakonom.

Član 17.

Za realizaciju programa, odnosno delova programa studentskih organizacija i udruženja za studente, Ministarstvo može dodeliti dotacije po raspisanom javnom konkursu i zaključenom ugovoru, u skladu sa zakonom koji uređuje osnivanje i pravni položaj udruženja.

Pravo na dotacije iz stava 1. ovog člana imaju studentske organizacije registrovane u skladu sa ovim zakonom i organizacije za studente registrovane kao akademska kulturno-umetnička društva, zdravstveno-potporna udruženja i univerzitetski sportski savezi, u skladu sa zakonom kojim se uređuje osnivanje i pravni položaj udruženja, za realizaciju programa ili delova programa od opšteg interesa za studente.

Udruženja iz stava 1. ovog člana podnose godišnji izveštaj Ministarstvu o realizaciji programa i načinu korišćenja sredstava iz budžeta Republike Srbije.

V NADZOR

Član 18.

Nadzor nad zakonitošću rada, akata i kontrolu korišćenja finansijskih sredstava studentskih konferencija i studentskih parlamenata vrši Ministarstvo, u skladu sa Zakonom, zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor i ovim zakonom.

Na teritoriji Autonomne pokrajine Vojvodine poslove nadzora iz stava 1. ovog člana koji se odnose na rad studentskih parlamenata, obavlja preko svojih organa Autonomna pokrajina Vojvodina.

VI KAZNE NE ODREDBE

Član 19.

Novčanom kaznom od 50.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj visokoškolska ustanova ukoliko ne obezbedi:

- 1) zastupljenost u stručnim organima (član 8. stav 2.);
- 2) prostorije za rad i sredstva za finansiranje studentskih predstavničkih tela i vannastavnih aktivnosti u skladu sa ovim zakonom (član 5. stav 5.);

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice visokoškolske ustanove novčanom kaznom od 5.000 do 150.000 dinara.

Novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj studentska konferencija, studentska organizacija, savez studentskih organizacija, odnosno nacionalni savez studentskih organizacija:

- 1) ako deluje suprotno odredbama ovog zakona koje propisuju ovlašćenja studentskih predstavničkih tela i studentskih organizacija;
- 2) ako raspolaže finansijskim sredstvima za rad suprotno odredbama ovog zakona;
- 3) ako stiće sredstva za rad suprotno odredbama ovog zakona;
- 4) ako organizuje izbore za studentsko predstavničko telo suprotno odredbama ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 3. ovog člana kazniće se odgovorno lice studentske konferencije, odnosno studentske organizacije, novčanom kaznom od 5.000 do 150.000 dinara.

VII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 20.

Visokoškolske ustanove, studentske konferencije i studentski parlamenti uskladiće svoje opšte akte sa ovim zakonom najkasnije u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Studentske organizacije iz člana 10. stav 2. ovog zakona koje su obavljale delatnost na visokoškolskim ustanovama do dana stupanja na snagu ovog zakona dužne su da se registruju u skladu sa ovim zakonom u roku od šest meseci od usklađivanja opštih akata visokoškolskih ustanova iz stava 1. ovog člana.

Član 21.

Ministarstvo će, u saradnji sa studentskim konferencijama, doneti podzakonski akt iz člana 13. stav 4. ovog zakona najkasnije u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 22.

Izbori za studentski parlament u skladu sa ovim zakonom održaće se po isteku mandata studentskog parlamenta izabranog prema propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 23.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe člana 66. st. 2-6. Zakona o visokom obrazovanju („Službeni glasnik RS”, br. 88/17, 73/18, 27/18 - dr. zakon, 67/19, 6/20 - dr. zakon i 11/21 - autentično tumačenje).

Član 24.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona je odredba člana 97. tačka 10. Ustava Republike Srbije, kojim je, između ostalog, propisano da Republika uređuje i obezbeđuje sistem u oblasti obrazovanja.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Studentsko organizovanje kao važan činilac visokog obrazovanja postoji u različitim oblicima od samog začetka visokog obrazovanja u našoj zemlji. Do stupanja na snagu „Bolonjskog sistema” uspostavljenog Zakonom o visokom obrazovanju iz 2005. godine studentsko organizovanje nije bilo konkretnije uređeno, a baziralo se na postojanju studentskih organizacija.

Zakonom iz 2005. godine daje se okvir učešća studenata u okvirima visokog školstva, a propisuje se i postojanje Studentskog parlamenta. Odredbe koje se odnose na studentsko organizovanje uključene su i u novi Zakon o visokom obrazovanju iz 2017. godine, međutim, pokazalo se da su od 2005. godine i perioda formiranja prvih Studentskih parlamenata, prakse na fakultetima i univerzitetima u zemlji potpuno različite, razvoj i način funkcionisanja zavisio je potpuno od lokalnih prilika. Ovakva situacija u studentskom organizovanju dovela je do velikih poteškoća i ugrozila funkcionisanje ovog segmenta sistema visokog školstva. Ovaj Predlog upravo i proizilazi iz problema suviše opštih odredbi koje se odnose na studentsko organizovanje kroz Zakon o visokom obrazovanju.

Predlog zakona o studentskom organizovanju potreban je kako bi se uredila ova oblast sistema visokog školstva i predstavlja simbiozu pozitivnih primera iz prakse kodifikovanih na način kojim bi se pokrili svi aspekti studentskog organizovanja. Treba posebno napomenuti da većina zemalja u regionu već ima ovakav zakon, što je svakako vezano za usklađivnje našeg zakonodavstva sa evropskim zakonodavstvom.

Ciljevi donošenja Zakona o studentskom organizovanju su:

- 1) Unapređenje i usaglašavanje sa evropskim standardima u ovoj oblasti;
- 2) Uređivanje strukture u okviru studentskog organizovanja;
- 3) Uređivanje institucionalnog okvira za studentsko organizovanje na samostalnim visokoškolskim ustanovama i visokoškolskim ustanovama;
- 4) Uređivanje položaja, delatnosti, nadležnosti, organizacije i načina funkcionisanja organizacija i način finansiranja Studentskog parlamenta i studentskih organizacija;
- 5) Uređivanje okvira za ostvarivanje zajedničkih interesa na nacionalnom nivou kroz rad studentskih konferencija i nacionalne studentske organizacije.

Tokom perioda od godinu dana radna grupa za izradu Predloga zakona o studentskom organizovanju, analizirala je sve postojeće prakse studentskog organizovanja kako na teritoriji Republike Srbije, tako i u regionu. Upoređivanjem tih

praksi i postojećih zakonskih rešenja u drugim zemljama pristupilo se izradi Predloga zakona o studentskom organizovanju kojim bi se pokrili svi potrebni aspekti ove oblasti i otklonili problemi u funkcionisanju. U okviru Predloga zakona o studentskom organizovanju se za razliku od Zakona o visokom obrazovanju prepoznaje i definiše funkcionisanje studentskih organizacija i organizacija za studente, dok je Zakonom o visokom obrazovanju definisano samo postojanje Studentskog parlamenta.

Shodno navedenom, izrađen je Predlog zakona o studentskom organizovanju, kao prvi zakon kojim se konkretno uređuje ova oblast visokoškolskog sistema.

III. OBJAŠNENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

U glavi I Predloga zakona (član 1.) definisan je predmet Predloga zakona, odnosno uređivanje institucionalnog okvira za studentsko organizovanje na samostalnim visokoškolskim ustanovama i visokoškolskim ustanovama, odnosno položaj, delatnost, nadležnost, organizacija i način finansiranja studentskog parlamenta, studentskih organizacija, kao i okvir za ostvarivanja zajedničkih interesa studenata na nacionalnom nivou kroz rad studentskih konferencija i nacionalne studentske organizacije.

Za pitanja koja nisu uređena Predlogom zakona predviđena je primena zakona kojima se uređuje visoko obrazovanje, studentski standard, osnivanje i statuts udruženja, kao i statuta visokoškolskih ustanova.

U glavi II Predloga zakona (član 2.) definisani su osnovni oblici studentskog organizovanja koji su predmet ovog predloga zakona.

Kao posebne oblike studentskog organizovanja u Predlogu zakona se navodi sledeće: Studentska predstavnička tela (Studentske konferencije, studentski parlamenti), Studentske organizacije osnovane u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje osnivanje udruženja.

U glavi III Predloga zakona (čl. 3. i 4.) uređeno je funkcionisanje Studentskih konferencija koje su osnovane u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju.

U glavi III vezanoj za funkcionisanje studentskih konferencija definisane su i nadležnosti Studentskih konferencija, koje pre svega podrazumevaju razmatranje pitanja od zajedničkog interesa za unapređivanje visokog obrazovanja u Republici Srbiji.

Nadležnosti Studentskih konferencija odnose se i na usaglašavanje stavova i koordinisanje aktivnosti studentskih parlamenata, posebno u oblasti upisne politike, kao i u oblasti unapređenja kvaliteta studiranja na visokoškolskim ustanovama u Republici Srbiji.

Posebne nadležnosti koje treba istaći su svakako primanje i razmatranje pritužbe studentskih parlamenata visokoškolskih ustanova zbog povreda odredaba

ovog zakona, Zakona o visokom obrazovanju, kao i svih ostalih važećih zakonskih propisa u Republici Srbiji koji se odnose na visoko obrazovanje i studentski standard i daje mišljenja i preporuke u konkretnim slučajevima.

Još neke od nadležnosti su saradnja sa Konferencijom univerziteta Srbije i Konferencijom akademijom strukovnih studija, davanje mišljenja Ministarstvu prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Nacionalnom savetu za visoko obrazovanje, Konferenciji univerziteta Srbije i Konferenciji akademijom strukovnih studija u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju (o obezbeđivanju, kontroli i unapređenju obrazovno-naučnih aktivnosti na univerzitetima u Republici, što uključuje u prvom redu ocenu studenata o studijskim programima, efikasnosti studiranja i procenu utvrđenih ESPB bodova, davanje mišljenja i pedagoškom radu, procenu predispozitivnih obaveza i utvrđenih poena vezanih za iste, odnos teorijske i praktične nastave, procenu preporučene literature itd.).

Studentske konferencije se bave i praćenjem zakona i drugih propisa, iniciranjem donošenja ili izmena propisa radi unapređivanja visokog obrazovanja i uslova studiranja u Republici Srbiji i davanjem mišljenja o odredbama nacrtu zakona i drugih propisa koji se tiču visokog obrazovanja.

Studentske konferencije razmatraju pitanja koja im dostave Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Nacionalni savet za visoko obrazovanje, Konferencija univerziteta Srbije i Konferencija akademija strukovnih studija i visokih škola, a odnose se na proces nastave i uslove studiranja na samostalnim visokoškolskim ustanovama u Republici Srbiji.

Druge nadležnosti Studentskih konferencija su:

1. biranje i razrešavanje studentskih predstavnika u Nacionalnom savetu za visoko obrazovanje, u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju;
2. predstavljanje i zastupanje interesa studenata na međunarodnom nivou i u međunarodnim studentskim organizacijama;
3. delegiranje studentskih predstavnika u tela na međunarodnom nivou, a u skladu sa potpisanim ugovorima i članstvima u međunarodnim asocijacijama i organizacijama;
4. delegiranje studentskih predstavnika u sva tela na nacionalnom nivou, a u skladu sa važećim zakonskim propisima Republike Srbije i
5. razmatranje drugih pitanja od zajedničkog interesa za studente, u skladu sa važećim zakonskim propisima Republike Srbije.

Navedenim nadležnostima, pokrivena je i definisana celokupna oblast delovanja Studentskih konferencija u Republici Srbiji.

U okviru člana 3. iz ovog odeljka je definisano finansiranje Studentskih konferencija. Način finansiranja strukturalno je prikazan i sadrži se iz članarina samostalnih visokoškolskih ustanova, po osnovu podnetih projekata i realizovanih aktivnosti, iz prihoda sopstvene imovine, od poklona, sponzorstva, donacija, članarina i priloga, od drugih izvora u skladu sa zakonom.

Kada je reč o članarinama, njihov iznos određuju skupštine konferencija po pribavljenom mišljenju Konferencije univerziteta Srbije i Konferencije akademija

strukovnih škola Srbije i zamišljeno je da studenti prilikom upisa uplaćuju iznos članarine svojim samostalnim visokoškolskim ustanovama, a da zatim samostalne visokoškolske ustanove sredstva prosleđuju studentskim konferencijama. Ovakvim rešenjem postigla bi se finansijska nezavisnost koja je jedan od preduslova za članstvo u Evropskoj studentskoj uniji, a otklanja se i dugogodišnji problem finansiranja Studentskih konferencija, koji je značajno u prethodnom periodu paralisao rad na postizanju ciljeva u oblasti studentskog organizovanja.

Predlogom zakona predviđeno je da rad studentskih konferencija bude javan.

U glavi III Predloga zakona (čl. 5-9.) uređeno je funkcionisanje Studentskih parlamenata na samostalnim visokoškolskim ustanovama i visokoškolskih jedinica u njihovom sastavu.

Studentski parlament se definiše kao samostalni organ samostalne visokoškolske ustanove ili visokoškolske ustanove/jedinice. Samostalnost se ogleda u tome što Studentski parlament sam donosi akte o svom radu i funkcionisanju, sam bira i razrešava sve svoje predstavnike u telima i organima na svom nivou funkcionisanja.

U okviru ove glave uređuju se i prevazilaze najveće mane dosadašnjeg funkcionisanja, odgovarajućom kodifikacijom u obliku Zakona o studentskom organizovanju, a ogledaju se u rešavanju pitanja prostora, finansija i uslova za rad koje je sada samostalna visokoškolska i visokoškolska ustanova dužna da obezbedi.

U članu 6. Predloga zakona definisane su nadležnosti Studentskog parlamenta:

- 1) usvajanje opštih akata o svom radu;
- 2) biranje i razrešavanje predstavnika studenata u organima ustanove, kao i u organima drugih ustanova i organizacija u kojima su zastupljeni predstavnici studenata, u skladu sa njihovim statutom;
- 3) biranje, odnosno predlaganje studenta prorektora, odnosno studenta prodekana iz reda studenata nadležnog za studentska pitanja, u skladu sa statutom visokoškolske ustanove;
- 4) studentski parlament visokoškolske jedinice bira i razrešava predsednika i potpredsednike i utvrđuje druga tela koja će se baviti posebnim poslovima u okviru nadležnosti studentskog parlamenta;
- 5) organizovanje samoevaluacije ustanove;
- 6) obavljanje aktivnosti koje se odnose na osiguranje i ocenu kvaliteta nastave, reformu studijskih programa, analizu i ocenu efikasnosti studija, utvrđivanje broja ESPB bodova, razvoj mobilnosti studenata, podsticanje naučno-istraživačkog rada studenata, saradnju sa tržištem rada, definisanje kriterijuma za ocenjivanje aktivnosti i znanja studenata u nastavnom procesu, zaštitu prava studenata i unapređenje studentskog standarda;
- 7) pokretanje inicijativa za donošenje ili promenu propisa od interesa za studente;

- 8) pokretanje inicijativa za donošenje ili promenu odluka drugih organa ustanove koje se odnose na položaj studenata u nastavnom procesu i upravljanju ustanovom;
- 9) donošenje godišnjeg plana i programa rada studentskog parlamenta i usvajanje izveštaja o svom radu;
- 10) donošenje finansijskog plana i podnošenje finansijskog izveštaja studentskog parlamenta koji usvaja Savet te visokoškolske ustanove u okviru svog finansijskog izveštaja;
- 11) obavljanje drugih aktivnosti u skladu sa zakonom i opštim aktima visokoškolske ustanove, odnosno visokoškolske jedinice;
- 12) Davanje mišljenja o pedagoškom radu nastavnika i saradnika;
- 13) realizovanje vannastavne aktivnosti studenata, koordinacija sportskim ekipama, organizacija stručnih i sportskih takmičenja, konferencija, studentskih naučnih skupova, studijskih i stručnih poseta ustanovama i institucijama u zemlji i inostranstvu, studentskih ekskurzija, stručnih praksi, tribina, okruglih stolova, humanitarnih aktivnosti, promocija naučne i stručne literature, uređivanje studentskih časopisa i sl;
- 14) odlučivanje o raspodeli sredstava za vannastavne aktivnosti studenata, u skladu sa opštim aktom studentskog parlamenta.

Kroz definisanje nadležnosti Studentskog parlamenta predupređuju se sve neregularnosti ili nedovoljno pokrivena polja funkcionisanja, koje su u prethodnom periodu ograničavale studentska predstavnička tela u obavljanju svojih delatnosti.

Prvi put se jedinim zakonom definiše način i postupak izbora za Studentski parlament, gde je na osnovu najboljih praksi dat osnovni okvir kako bi trebalo sprovesti i organizovati izbore za Studentski parlament. Ovo je bilo potrebno posebno urediti zato što je u praksi dolazilo do čestih zloupotreba izborne volje studenata na izborima za Studentski parlament.

Za studentske parlamente samostalnih visokoškolskih ustanova je predviđeno da svojim opštim aktom urede način izbora u smislu da li će on biti delegatskog tipa ili će se za isti organizovati izbori na svakoj od jedinica te samostalne visokoškolske ustanove. Ovo pitanje je ostavljeno svakom od studentskih parlamenta samostalnih visokoškolskih ustanova, jer su različiti uslovi na svakoj od njih. Prađenje i organizacija posebnih izbora za studentski parlament samostalne visokoškolske ustanove na svakoj od njenih jedinica na nekima od samostalnih visokoškolskih ustanova je nemoguć u praksi.

U članu 8. Predloga zakona propisano je i učešće studenata u stručnim organima i njihovim telima u proporciji od 20% u odnosu na ukupan broj članova. Studenti imaju pravo učešća u raspravi po svim pitanjima dok u odlučivanju učestvuju o pitanjima od značaja za studente, posebno obezbeđenje kvaliteta nastave, pravila studija, upisnu politiku visokoškolske ustanove, reformu studijskih programa, analizu efikasnosti studiranja i utvrđivanje broja ESPB bodova, utvrđivanje predloga izmena i dopuna statuta, predlaganje kandidata za organ poslovođenja i predlaganje finansijskog plana visokoškolske ustanove. Novina u ovom delu u odnosu na Zakon o visokom obrazovanju je predlaganje kandidata za organ poslovođenja, čime se studentima daje pravo glasa prilikom predlaganja kandidata za organ poslovođenja.

Ovo je posebno važno u domenu kvaliteta nastave, jer se prilikom izbora kandidata u stručnom telu predstavlja plan rada koji sadrži delove bitne za kvalitet nastave i odnos prema studentima. Stoga smatramo da bi omogućavanjem studentima da glasaju za predlog kandidata za organ poslovođenja, to moglo značajno da unapredi položaj studenata i kvalitet nastave jer bi kandidati u tom slučaju ovom segmentu posvećivali dodatnu pažnju.

Posebno treba istaći deo koji se odnosi na finansijski plan za realizaciju vannastavnih aktivnosti, naime, Studentski parlament stiče pravo da donosi svoj finansijski plan, koji je sastavni deo finansijskog plana visokoškolske institucije, pa je stoga samo usvajanje finansijskog plana institucije ujedno i studentsko pitanje.

Novim zakonskim rešenjem visokoškolska institucija dužna je da izdvoji najmanje iznos u visini koja se dobija množenjem prosečne cene ESPB boda na toj ustanovi sa brojem studenata svih nivoa i vrsta studija te ustanove. Ovakav iznos već je nezvanična praksa na većini fakulteta. Visokoškolska institucija može izdvojiti i više sredstava ukoliko zajedno sa Studentskim parlamentom proceni da je za realizaciju aktivnosti od značaja za studente potrebno izdvojiti dodatna sredstva, ali je ovaj iznos donja granica zbog česte zloupotrebe od strane rukovodstva fakulteta kao sredstvo pritiska na studentske parlamente i njihove predstavnike u organima i telima fakulteta.

Kada je reč o finansiranju vannastavnih aktivnosti i aktivnosti Studentskih parlamenata na samostalnim visokoškolskim ustanovama, njihovo finansiranje seutvrđuju se finansijskim planom, najmanje u visini koja se dobijaju množenjem ukupnog broja studenata sa iznosom utvrđenim za finansiranje studentskih konferencija u ovom zakona. Ta sredstva se obezbeđuju iz sopstvenih sredstava samostalne visokoškolske ustanove, prema finansijskom planu i modelu koji odredi organ upravljanja samostalne visokoškolske ustanove.

I ovde se kao i kod Studentskih konferencija usvaja načelo po kome je rad Studentskog parlamenta javan.

U Glavi IV Predloga zakona (čl. 10–17.) uređeno je funkcionisanje i organizacija studentskih organizacija.

U ovom delu Predloga zakona predviđeno je da se za obavljanje studentskih aktivnosti, unapređenja uslova za lični i društveni razvoj studenata prema njihovim potrebama i mogućnostima i uključivanja studenata u društveni život akademske zajednice i njihovog informisanja mogu se osnivati studentske organizacije i organizacije za studente, u skladu sa zakonom kojim se uređuje osnivanje i pravni položaj udruženja. Dakle, ovde se pravi razlika između dva tipa organizacija.

Studentsku organizaciju definišemo kao udruženje koje je upisano u registar udruženja građana i deluje u skladu sa zakonom kojim se uređuje osnivanje i pravni položaj udruženja građana, a čije članstvo čini isključivo studenti i čiji su ciljevi ili oblast ostvarivanja ciljeva usmereni na studente. Primarna delatnost, definisana statutom, obuhvata najmanje tri od sledećih oblasti: ostvarivanje i zaštita prava, interesa i zdravlja studenata; unapređenje nastave; unapređenje životnog standarda;

unapređenje položaja studenata u društvu; unapređenje aktivnog učešća studenata u procesu donošenju odluka.

Organizaciju za studente definišemo kao svako drugo udruženje koje je upisano u registar i deluje u skladu sa zakonom kojim se uređuje osnivanje i pravni položaj udruženja, a čiji su ciljevi ili oblast ostvarivanja ciljeva, pored ostalog, usmereni i na studente.

Ovim zakonom su prepoznata i udruženja za studente koja se bave studentskim standardom, udruženja za studente koja deluju u studentskim domovima i studentske organizacije studenata sa hendikepom.

Ovim predlogom zakona propisani su i posebni kriterijumi za sticanje statusa studentske organizacije, kako bi se uredila ova oblast i sprečile zloupotrebe. Osnovni kriterijumi koji su propisani ovim predlogom zakona ističu da je statutom pravnog lica jasno definisano da je članstvo sačinjeno isključivo od studenata te visokoškolske ustanove, jasno je definisano da organe upravljanja pravnog lica moraju da čine studenti te ustanove, statut pravnog lica obuhvata najmanje tri oblasti delovanja iz člana 10. stav 2. ovog predloga zakona. U okviru svog članstva studentska organizacija mora da garantuje ravnopravnosti svih studenata bez obzira na rasu, pol, seksualnu orijentaciju, etničko, nacionalno ili socijalno poreklo, jezik, veroispovest, političko ili drugo mišljenje, status stečen rođenjem, postojanje senzornog ili motornog hendikepa ili imovinsko stanje, naziv organizacije mora da bude takav da terminološki ne odgovara nazivima organa ili tela ustanova ili studentskih konferencija, pravno lice mora da bude upisano u registar organa nadležnog za vođenje evidencije u skladu sa Zakonom o udruženjima, donosi godišnji plan rada i vodi elektronsku knjigu članova. Članom 12. je predviđen postupak za sticanje statusa studentske organizacije. Ispunjenost kriterijuma vrši komisija u sastavu: jedan nastavnik, sekretar ustanove i dva predstavnika studentskog parlamenta i student prorektor, odnosno student prodekan.

Ovaj deo Predloga zakona dalje predviđa osnivanje Nacionalnog saveza studentskih organizacija, što predstavlja potpunu novinu i daje novi pravac u razvoju studentskog organizovanja u Republici Srbiji. Predviđena je povezanost Nacionalnog saveza studentskih organizacija sa Studentskim konferencijama.

Ovim Predlogom predviđa se postojanje Saveza na nivou univerziteta i akademija strukovnih studija i za njihov nastanak predviđeni su posebni kriterijumi. Da bi savez organizacija dobio status savez studentskih organizacija sa pravom delovanja na univerzitetu ili akademiji, mora da ispuni određene kriterijume: studentska organizacija ima status pravnog lica i poseduje rešenje o upisu u registar nadležne ustanove, studentske organizacije koje formiraju savez studentskih organizacija sa pravom delovanja na univerzitetu ili akademiji, budu upisane u registar ustanova na kojima deluju, savez studentskih organizacija sačinjavaju studentska udruženja registrovana na najmanje 50% visokoškolskih jedinica tog univerziteta ili akademije, kao i većinu grupacija po kome su visokoškolske ustanove grupisane, statut pravnog lica mora biti u skladu sa članom 10. stav 2. ovog zakona, u okviru svog članstva garantovanje ravnopravnosti svih studenata bez obzira na rasu, pol, seksualnu orijentaciju, etničko, nacionalno ili socijalno poreklo, jezik,

veroisповest, političko ili drugo mišljenje, status stečen rođenjem, postojanje senzornog ili motornog hendikepa ili imovinsko stanje, naziv organizacije bude takav da terminološki ne odgovara nazivima organa, tela ustanova ili studentskih konferencija, pravno lice se upisuje u registar organa nadležnog za vođenje evidencije u skladu sa Zakonom o udruženjima. Članovima 12. i 13. je predviđen postupak za sticanje statusa studentske organizacije. Ispunjenost kriterijuma vrši komisija u sastavu: jedan nastavnik, sekretar ustanove i dva predstavnika studentskog parlamenta i dva predstavnika studentskog parlamenta i student prorektor, odnosno student prodekan

Nacionalni savez studentskih organizacija osniva se uz saglasnost Studentske konferencije univerziteta Srbije i Studentske konferencije akademija strukovnih studija i visokih škola. Nacionalni savez studentskih organizacija čine krovni savezi samostalnih visokoškolskih ustanova. Potreba za osnivanjem nacionalnog studentskog udruženja se ogleda u tome da neophodna artikulacija reprezentativnosti studentskih udruženja, što će se postići upravo udruživanjem studentskih organizacija na nivou univerziteta i akademija uz odobrenje od strane obe konferencije.

Kada je reč o finansiranju studentskih organizacija predviđeno je nekoliko načina finansiranja i izvora prihoda: po osnovu podnetih projekata i realizovanih aktivnosti, iz prihoda sopstvene imovine, od poklona, sponzorstava, donacija, članarina i priloga, od drugih izvora u skladu sa zakonom, te na osnovu dotacija koje dodeljuje ministarstvo. Takođe, predviđeno je da se iz budžeta Republike Srbije obezbeđuju sredstva za finansiranje materijalnih troškova zarade do dva zaposlena lica u nacionalnom savezu studentskih organizacija.

U glavi V Predloga zakona (član 18.) propisano je da Ministarstvo vrši nadzor nad zakonitošću rada, akata i korišćenja finansijskih sredstava.

U glavi VI Predloga zakona (član 19.) su propisane kaznene odredbe za visokoškolske ustanove i odgovorna lica, kao u za studentske konferencije, studentska organizacija, savez studentskih organizacija, odnosno nacionalni savez studentskih organizacija.

U glavi VII Predloga zakona (čl. 20–24.) sadržane su prelazne i završne odredbe kojima su propisani rokovi za usaglašavanje sa odredbama ovog zakona.

U prelaznim i završnim odredbama previđeno je da se stupanjem na snagu ovog zakona stavlja van snage odredbe st. 2-6. člana 66. Zakona o visokom obrazovanju, koje se odnose na Studentski parlament.

Samostalne visokoškolske ustanove i visokoškolske ustanove/jedinice dužne su da usaglase svoje akte sa ovim zakonom u roku od šest meseca od stupanja na snagu ovog zakona.

Predviđeno je da već konstituisani Studentski parlamenti održe izbore po novom zakonu tek po isteku mandata, kako se ne bi prekidao kontinuitet.

Ovaj zakon će stupiti na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Sredstva koja su potrebna za sprovođenje ovog zakona u 2021. godini obezbeđena su u budžetu Republike Srbije na razdelu Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja za finansiranje studentskih konferencija i to za: SKONUS programska aktivnost 0004 podrška radu Univerziteta u Beogradu u iznosu od 3.900.000 dinara za SKASS programska aktivnost 0011 podrška radu visokih škola u iznosu od 1.000.000 dinara.

Sredstva potrebna za realizaciju akta u narednim godinama biće planirana u okviru limita određenih za Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja i u skladu sa bilansnim mogućnostima budžeta Republike Srbije.

ANALIZA EFEKATA

1. KLJUČNA PITANJA ZA ANALIZU POSTOJEĆEG STANJA I PRAVILNO DEFINISANJE PROMENE KOJA SE PREDLAŽE

1) Koji pokazatelji se prate u oblasti, koji su razlozi zbog kojih se ovi pokazatelji prate i koje su njihove vrednosti?

U oblasti studentskog organizovanja, Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja prati, na nivou inspekcijskog nadzora, da li je studentski parlament kao jedan od organa visokoškolske ustanove organizovan u skladu sa zakonom, kao i da su studentske konferencije izabrane u skladu sa zakonom.

2) Da li se u predmetnoj oblasti sprovodi ili se sprovodio dokument javne politike ili propis? Predstaviti rezultate sprovođenja tog dokumenta javne politike ili propisa i obrazložiti zbog čega dobijeni rezultati nisu u skladu sa planiranim vrednostima.

Strategijom razvoja obrazovanja u Srbiji do 2020. godine, u Trećem delu koji se odnosi na Strategiju razvoja visokog obrazovanja, planirano je usklađivanje visokog obrazovanja Republike Srbije sa principima Evropskog prostora visokog obrazovanja, i to na način koji će osigurati da se ovi procesi odvijaju uz poštovanje institucionalne autonomije i akademskih sloboda i uz puno učešće studenata, nastavnog osoblja, VŠU, naučne, stručne javnosti i poslodavaca.

Na predmetnu oblast primenjuje se Zakon o visokom obrazovanju. Ovaj zakon je samo predvideo studentsko organizovanje, ali ga nije bliže definisao, takva situacija stvorila je brojne probleme na terenu koji su se ogledali u neujednačenoj praksi, što je direktno pravilo razlike između studenata u Srbiji u odnosu na to na kom fakultetu ili univerzitetu studiraju.

3) Koji su važeći propisi i dokumenti javnih politika od značaja za promenu koja se predlaže i u čemu se taj značaj ogleda?

Zakon o visokom obrazovanju uređuje studentsko organizovanje kroz studentske konferencije i studentske parlamente, međutim ne uređuje pitanja studentskih organizacija, u tom smislu Predlogom zakona o studentskom organizovanju prelaže se uređivanje svih oblika studentskog organizovanja i predstavljanja.

4) Da li su uočeni problemi u oblasti i na koga se oni odnose? Predstaviti uzroke i posledice problema.

a. Problem neusklađenosti sistema studentskog organizovanja sa evropskim standardima u ovoj oblasti;

b. Problem nedovoljne uređene strukture u okviru studentskog organizovanja;

c. Problem loše definisanog institucionalnog okvira za studentsko organizovanje na samostalnim visokoškolskim i visokoškolskim ustanovama;

d. Probleme položaja, delatnosti, nadležnosti, organizacije i načina funkcionisanja studentskih organizacija i način finansiranja Studentskog parlamenta i studentskih organizacija;

e. Problem utvrđivanja okvira za ostvarivanje zajedničkih interesa na nacionalnom i međunarodnom nivou kroz rad studentskih konferencija i nacionalne studentske organizacije.

a) Problem neusklađenosti sistema studentskog organizovanja sa evropskim standardima u ovoj oblasti;

Kao glavni uzrok neusklađenosti sistema studentskog organizovanja sa evropskim standardima u ovoj oblasti jeste nepostojanje jednog zakona kojim bi se definisao sistem studentskog organizovanja. Koreni toga leže u tradiciji studentskog organizovanja u Srbiji koja se razlikovala od evropskog modela pre donošenja Bolonjske deklaracije. Prema toj tradiciji, studentsko organizovanje se samo kao jedan segment spominje u Zakonu o visokom obrazovanju, gde se definiše samo njegovo postojanje, bez ikakvih daljih definisanja.

U evropskoj praksi je izražena tendencija ka nezavisnosti studentskih predstavničkih tela u odnosu na samostalne visokoškolske ustanove, ali i državu. Ovim Predlogom zakona o studentskom organizovanju, rešili bi se višedecenijski problemi u ovoj oblasti i dao bi se okvir i mogućnost punopravnog učestvovanja studenata u organizovanju definisanim ovim zakonom.

b) Problem nedovoljne uređene strukture u okviru studentskog organizovanja;

Dosadašnja struktura u okviru studentskog organizovanja bila je različita i nije se odlikovala jedinstvenom praksom. Zakon o visokom obrazovanju, nije posvetio dovoljno pažnje ovom pitanju pa je ono ostalo nedovoljno definisano i razrađeno. Predlogom zakona o studentskom organizovanju u potpunosti se definiše i uređuje struktura studentskog organizovanja.

c) Problem loše definisanog institucionalnog okvira za studentsko organizovanje na samostalnim visokoškolskim i visokoškolskim ustanovama;

Zakonom o visokom obrazovanju samo je načelno definisan institucionalni okvir za studentsko organizovanje na samostalnim visokoškolskim i visokoškolskim ustanovama. U praksi je često dolazilo do problema i zloupotreba od strane samostalnih visokoškolskih i visokoškolskih ustanova i ograničavanja delovanja studenata u zakonom garantovanim okvirima. Predlogom zakona o studentskom organizovanju rešeno je i ovo važno pitanje i smanjena je mogućnost dvosmislenog tumačenja institucionalnog okvira za studentsko organizovanje.

d) Probleme položaja, delatnosti, nadležnosti, organizacije i načina funkcionisanja studentskih organizacija i način finansiranja Studentskog parlamenta i studentskih organizacija;

Kao i kod ostalih problema u oblasti studentskog organizovanja i ovi problemi proističu iz nedovoljno definisanih odredbi Zakona o visokom obrazovanju i neujednačenoj praksi na terenu. Rešavanjem problema položaja, nadležnosti, organizacije i načina funkcionisanja studentkih organizacija i načina finansiranja rešava se glavni princip koji se propisuje evropskim standardima iz ove oblasti, a to je princip nezavisnosti studentskog organizovanja.

e) Problem utvrđivanja okvira za ostvarivanje zajedničkih interesa na nacionalnom i međunarodnom nivou kroz rad studentskih konferencija i nacionalne studentske organizacije;

Prema evropskim standardima jedan od glavnih uslova članstva u Evropskoj studentskoj Uniji (ESU) jeste legitimnost i reprezentativnost studentskih predstavničkih tela. Do sada je uvek postojala opasnost da se dovede u pitanje članstvo Srbije u ESU upravo iz ovih razloga. Ovim Predlogom zakona uvodi se red u rad studentskih konferencija i nacionalne studentske organizacije i obezbeđuje se reprezentativnost potrebna za predstavljanje Srbije u ESU.

5) Koja promena se predlaže? Da li je promena zaista neophodna i u kom obimu?

Predlaže se usvajanje potpuno novog pravnog akta kojim bi se jasno i sveobuhvatno definisala ova oblast.

6) Na koje ciljne grupe će uticati predložena promena? Utvrditi i predstaviti ciljne grupe na koje će promena imati neposredan odnosno posredan uticaj.

Predložene promene uticaće na sistem visokog obrazovanja u onom delu koji se direktno tiče studentskog organizovanja i predstavljanja, odnosno na sve mikro i makro činioce koji u njemu učestvuju, uticaće na studentske organizacije i udruženja, na predstavnike studenata i ona tela i organe u kojima su studenti predstavljeni. Konačno, promene će posredno uticati i na celokupnu studentsku populaciju.

7) Da li postoje važeći dokumenti javnih politika kojima bi se mogla ostvariti željena promena i o kojim dokumentima se radi?

Ne postoji ovakav dokument, s toga, ovaj zakon prvi je koji sveobuhvatno definiše oblast studentskog organizovanja i predstavljanja.

8) Da li je promenu moguće ostvariti primenom važećih propisa?

Nije. Važeći propisi samo načelno i pojmovno predviđaju pojedine oblike studentskog organizovanja i predstavljanja.

9) Kvantitativno (numerički, statistički) predstaviti očekivane trendove u predmetnoj oblasti, ukoliko se odustane od intervencije (status quo).

250.000 studenata u Srbiji i dalje će imati neujednačen sistem, što će neke studente učiniti povlašćenim u odnosu na druge studente, prema univerzitetu ili fakultetu na kojem studiraju. To stvara ogromnu razliku, koja može imati elemente diskriminacije. Takođe, više od polovine studentskih predstavnika, pogotovo onih koji dolaze sa malih fakulteta, podložno je različitim pritiscima u radu i odlučivanju od strane

članova uprava. Novim zakonom dobio bi se prostor za nezavisnije funkcionisanje i rad.

10) Kakvo je iskustvo u ostvarivanju ovakvih promena u poređenju sa iskustvom drugih država, odnosno lokalnih samouprava (ako je reč o javnoj politici ili aktu lokalne samouprave)?

Mnoge zemlje u regionu zajedno sa drugim zemljama moderne Evrope, imaju poseban zakon koji uređuje oblast studentskog organizovanja, nakon čijih donošenja je došlo do jako pozitivnih efekata, potpunog uređenja i razvitka ove oblasti.

2. KLJUČNA PITANJA ZA UTVRĐIVANJE CILJEVA

1) Zbog čega je neophodno postići željenu promenu na nivou društva? (odgovorom na ovo pitanje definiše se opšti cilj).

Opšti cilj donošenja ovog akta je uspostavljanje jedinstvenog i funkcionalnog sistema studentskog organizovanja na nivou čitave republike.

2) Šta se predmetnom promenom želi postići? (odgovorom na ovo pitanje definišu se posebni ciljevi, čije postizanje treba da dovode do ostvarenja opšteg cilja. U odnosu na posebne ciljeve, formulišu se mere za njihovo postizanje).

Posebni ciljevi odnose se na:

- definisanje osnovnih oblika studentskog organizovanja;
- funkcionisanje Studentskih konferencija koje su osnovane u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju;
- funkcionisanje Studentskih parlamenata na samostalnim visokoškolskim ustanovama i visokoškolskih jedinica u njihovom sastavu;
- funkcionisanje i organizacija studentskih organizacija;
- uspostavljanje kontrole nad zakonitošću rada, akata i korišćenja finansijskih sredstava;
- utvrđivanje kaznene politike u slučaju neprimene ili nepravilne primene normi zakona, za visokoškolske ustanove i odgovorna lica, kao u za studentske konferencije, studentska organizacija, savez studentskih organizacija, odnosno nacionalni savez studentskih organizacija.

3) Da li su opšti i posebni ciljevi usklađeni sa važećim dokumentima javnih politika i postojećim pravnim okvirom, a pre svega sa prioritarnim ciljevima Vlade?

Prioritetni ciljevi Vlade jesu zadržavanje mladih i obrazovanje stručnih kadrova. Pružanje prilike mladima da se njihov glas čuje i da njihov glas utiče na poboljšanje sistema visokog obrazovanja doprineće ostvarenju glavnih ciljeva Vlade.

4) Na osnovu kojih pokazatelja učinka će biti moguće utvrditi da li je došlo do ostvarivanja opštih odnosno posebnih ciljeva?

Studentska konferencija Univerziteta Srbije će prvo sprovesti anketu. Kasnije će sam proces akreditacije i reakreditacije ustanova obuhvatati ispunjenje uslova iz ovih oblasti, pa će institucije podnositi dokumentaciju.

3. KLJUČNA PITANJA ZA IDENTIFIKOVANJE OPCIJA JAVNIH POLITIKA

1) Koje relevantne opcije (alternativne mere, odnosno grupe mera) za ostvarenje cilja su uzete u razmatranje? Da li je razmatrana "status quo" opcija?

Opcija „status quo“ nije razmatrana jer u tom slučaju ostaje problem neadekvatnog regulisanja rad studentskih parlamenta visokoškolskih ustanova i što je značajnije potpuno neuređene oblasti delovanja studentskih organizacija na visokoškolskoj ustanovi. Ukoliko ne bi došlo do promene, zadržala bi se sadašnja situacija u kojoj je teško reći da li pojedine studentske organizacije zaista zastupaju prava studenata ili nekih drugih interesnih grupa s obzirom da ih samo odrednica u nazivu „studentska“ vezuje za ostvarivanje prava studenata.

2) Da li su, pored regulatornih mera, identifikovane i druge opcije za postizanje željene promene i analizirani njihovi potencijalni efekti?

Ne.

3) Da li su, pored restriktivnih mera (zabrane, ograničenja, sankcije i slično) ispitane i podsticajne mere za postizanje posebnog cilja?

U zakonu nema mera zabrane i ograničenja, već je kao prvi zakon koji uređuje ovu oblast sam po sebi podsticajne prirode jer definiše osnovne pojmove, institute i pravce kretanja studentskog organizovanja, utvrđujući principe slobode i nezavisnosti studentskih predstavnika.

4) Da li su u okviru razmatranih opcija identifikovane institucionalno upravljačko organizacione mere koje je neophodno sprovesti da bi se postigli posebni ciljevi?

Potrebno je da institucije na koje se ovaj zakon odnosi usklade svoje pravne akte sa odredbama ovog zakona.

5) Da li se promena može postići kroz sprovođenje informativno-edukativnih mera?

Ne.

6) Da li ciljne grupe i druge zainteresovane strane iz civilnog i privatnog sektora mogu da budu uključene u proces sprovođenja javne politike, odnosno propisa ili se problem može rešiti isključivo intervencijom javnog sektora?

Problem se može rešiti isključivo intervencijom javnog sektora, zato što se uglavnom radi o institucijama čiji je osnivač Republika Srbija.

7) Da li postoje raspoloživi, odnosno potencijalni resursi za sprovođenje identifikovanih opcija?

Ne.

8) Koja opcija je izabrana za sprovođenje i na osnovu čega je procenjeno da će se tom opcijom postići željena promena i ostvarenje utvrđenih ciljeva?

/

4. KLJUČNA PITANJA ZA ANALIZU FINANSIJSKIH EFEKATA

1) Kakve će efekte izabrana opcija imati na javne prihode i rashode u srednjem i dugom roku?

Izabrana opcija neće imati efekte na javne prihode i rashode.

2) Da li je finansijske resurse za sprovođenje izabrane opcije potrebno obezbediti u budžetu, ili iz drugih izvora finansiranja i kojih?

Finansijske resurse za sprovođenje izabrane opcije potrebno je obezbediti iz samostalnih prihoda samostalnih visokoškolskih i visokoškolskih ustanova, koje te prihode mogu ostvariti na za to već utvrđen način.

3) Kako će sprovođenje izabrane opcije uticati na međunarodne finansijske obaveze?

Sprovođenje izabrane opcije će obezbediti nezavisno plaćanje godišnje kotizacije Evropskoj studentskoj uniji i na taj način omogućiti članstvo Studentske konferencije Univerziteta Srbije u ovom međunarodnom telu.

4) Koliki su procenjeni troškovi uvođenja promena koji proističu iz sprovođenja izabrane opcije (osnivanje novih institucija, restrukturiranje postojećih institucija i obuka državnih službenika) iskazani u kategorijama kapitalnih troškova, tekućih troškova i zarada?

Sredstva iz članarina predviđena su za finansiranje Studentskih konferencija, na osnovu podataka iz analiza Republičkog Zavoda za statistiku u Srbiji je u akademskoj 2019/20. godini upisano ukupno 256.172 studenta, pa bi se primenjivao sledeći model proračuna:

$$S \times B = N$$

Predloženi iznos članarine za finansiranje studentskih konferencija je 100 RSD, koji naravno konferencije mogu menjati u skladu sa ovlašćenjima datim ovim zakonom. Prema tome dolazimo do sledećeg proračuna:

Finansiranje studentskih konferencija	Studentska konferencija univerziteta Srbije	Studentska konferencija akademija i visokih škola Srbije	Na godišnjem nivou ukupno
Ukupan broj studenata	193.275	37.259	230.534
Iznos Članarine	100 RSD	100 RSD	100 RSD
Iznos budžeta studentskih konferencija	19.327.500 RSD	3.725.900 RSD	23.053.400 RSD

Tabela 1. Budžet studentskih konferencija

Studentski parlamenti finansiraće se iz sopstvenih sredstava visokoškolske ustanove, finansiraće se prema finansijskom planu Studentskog parlamenta, koji ulazi u finansijski plan visokoškolske ustanove.

5) Da li je moguće finansirati rashode izabrane opcije kroz redistribuciju postojećih sredstava?

Za sve lokalne studentke parlamente je predviđeno da se rashodi finansiraju kroz redistribuciju već postojećih sredstava.

6) Kakvi će biti efekti sprovođenja izabrane opcije na rashode drugih institucija?

Izabrana opcija nema efekata na rashode drugih institucija.

5. KLJUČNA PITANJA ZA ANALIZU EKONOMSKIH EFEKATA

1) Koje troškove i koristi (materijalne i nematerijalne) će izabrana opcija prouzrokovati privredi, pojedinoj grani, odnosno određenoj kategoriji privrednih subjekata?

/

2) Da li izabrana opcija utiče na konkurentnost privrednih subjekata na domaćem i inostranom tržištu (uključujući i efekte na konkurentnost cena) i na koji način?

/

3) Da li izabrane opcije utiču na uslove konkurencije i na koji način?

/

4) Da li izabrana opcija utiče na transfer tehnologije i/ili primenu tehničko-tehnoloških, organizacionih i poslovnih inovacija i na koji način?

/

5) Da li izabrana opcija utiče na društveno bogatstvo i njegovu raspodelu i na koji način?

/

6) Kakve će efekte izabrana opcija imati na kvalitet i status radne snage (prava, obaveze i odgovornosti), kao i prava, obaveze i odgovornosti poslodavaca?

/

6. KLJUČNA PITANJA ZA ANALIZU EFEKATA NA DRUŠTVO

1) Kolike troškove i koristi (materijalne i nematerijalne) će izabrana opcija prouzrokovati građanima?

Izabrana opcija imaće neznatan uticaja na troškove građana – studenata i njihovih roditelja jer će se studentske konferencije finansirati od njihovih članarina, no s obzirom da je u pitanju simbolični iznos po 100 dinara po studentu na godišnjem nivou.

Sa druge strane, studentskim konferencijama biće dostupna veća sredstva za rad nego što je to bio slučaj do sada što će se odraziti na bolje zastupanje interesa studenata na nivou konferencija studenata.

2) Da li će efekti realizacije izabrane opcije štetno uticati na neku specifičnu grupu populacije i da li će to negativno uticati na uspešno sprovođenje te opcije, kao i koje mere treba preduzeti da bi se ovi rizici sveli na minimum?

Izabrane opcije nemaju štetne uticaje ni na jednu grupu populacije.

3) Na koje društvene grupe, a posebno na koje osetljive društvene grupe, bi uticale mere izabrane opcije i kako bi se taj uticaj ogledao (pre svega na siromašne i socijalno isključene pojedince i grupe, kao što su osobe sa invaliditetom, deca, mladi, žene, stariji preko 65 godina, pripadnici romske nacionalne manjine, neobrazovani, nezaposleni, izbegla i interno raseljena lica i stanovništvo ruralnih sredina i druge osetljive društvene grupe)?

Izabrane opcije imaju uticaja na pozitivan uticaj studente iz osetljivih grupa jer uređuju njihovu zastupljenost u studentskom parlamentu kao jednom od organa visokoškolske ustanove, na precizniji način nego što je to slučaj prema važećem zakonu.

4) Da li bi i na koji način izabrana opcija uticala na tržište rada i zapošljavanje, kao i na uslove za rad (npr. promene u stopama zaposlenosti, otpuštanje tehnoloških viškova, ukinuta ili novoformirana radna mesta, postojeća prava i obaveze radnika, potrebe za prekvalifikacijama ili dodatnim obukama koje nameće tržište rada, rodnu ravnopravnost, ranjive grupe i oblike njihovog zapošljavanja i slično)?

/

5) Da li izabrane opcije omogućavaju ravnopravan tretman, ili dovode do direktne ili indirektno diskriminacije različitih kategorija lica (npr. na osnovu nacionalne pripadnosti, etničkog porekla, jezika, pola, rodnog identiteta, invaliditeta, starosne dobi, seksualne orijentacije, bračnog statusa ili drugih ličnih svojstava)?

Izabrane opcije omogućavaju ravnopravan tretman svim pojedincima i grupama

6) Da li bi izabrana opcija mogla da utiče na cene roba i usluga i životni standard stanovništva, na koji način i u kojem obimu?

/

7) Da li bi se realizacijom izabranih opcija pozitivno uticalo na promenu socijalne situacije u nekom određenom regionu ili okrugu i na koji način?

/

8) Da li bi se realizacijom izabrane opcije uticalo na promene u finansiranju, kvalitetu ili dostupnosti sistema socijalne zaštite, zdravstvenog sistema ili sistema obrazovanja, posebno u smislu jednakog pristupa uslugama i pravima za osetljive grupe i na koji način?

Izabrana opcija nije u direktnoj vezi sa podizanjem kvaliteta obrazovanja ali utiče na bolju zastupljenost studenata iz osetljivih grupa u studentskom parlamentu visokoškolske ustanove.

7. KLJUČNA PITANJA ZA ANALIZU EFEKATA NA ŽIVOTNU SREDINU

1) Da li izabrana opcija utiče i u kojem obimu utiče na životnu sredinu, uključujući efekte na kvalitet vode, vazduha i zemljišta, kvalitet hrane, urbanu ekologiju i upravljanje otpadom, sirovine, energetske efikasnost i obnovljive izvore energije?

/

2) Da li izabrana opcija utiče na kvalitet i strukturu ekosistema, uključujući i integritet i biodiverzitet ekosistema, kao i floru i faunu?

/

3) Da li izabrana opcija utiče na zdravlje ljudi?

/

4) Da li izabrana opcija predstavlja rizik po životnu sredinu i zdravlje ljudi i da li se dopunskim merama može uticati na smanjenje tih rizika?

/

5) Da li izabrana opcija utiče na zaštitu i korišćenje zemljišta u skladu sa propisima koji uređuju predmetnu oblast?

/

8. KLJUČNA PITANJA ZA ANALIZU UPRAVLJAČKIH EFEKATA

1) Da li se izabranom opcijom uvode organizacione, upravljačke ili institucionalne promene i koje su to promene?

/

2) Da li postojeća javna uprava ima kapacitet za sprovođenje izabrane opcije (uključujući i kvalitet i kvantitet raspoloživih kapaciteta) i da li je potrebno preduzeti određene mere za poboljšanje tih kapaciteta?

/

3) Da li je za realizaciju izabrane opcije bilo potrebno izvršiti restrukturiranje postojećeg državnog organa, odnosno drugog subjekta javnog sektora (npr. proširenje, ukidanje, promene funkcija/hijerarhije, unapređenje tehničkih i ljudskih kapaciteta i sl.) i u kojem vremenskom periodu je to potrebno sprovesti?

Izabrana opcija ne podrazumeva restrukturiranje visokoškolskih ustanova već samo usaglašavanje njihovih opštih akata kako bi se studentski parlamenti formirali i uredili svoj rad u skladu sa rešenjima predloženim Predlogom zakona, a za čega je Predlogom zakona ostavljen rok od 6 meseci od dana stupanja na snagu zakona.

4) Da li je izabrana opcija u saglasnosti sa važećim propisima, međunarodnim sporazumima i usvojenim dokumentima javnih politika?

Izabrana opcija je u saglasnosti sa međunarodnim aktima koji promovišu učešće studenata u upravljanju visokoškolskom ustanovom i u osiguranju kvaliteta nastave i programa visokog obrazovanja.

Predlogom zakona propisano je stavljanje van snage odredbi Zakona o visokom obrazovanju u delu u kojem su u suprotnosti sa izabranom opcijom.

5) Da li izabrana opcija utiče na vladavinu prava i bezbednost?

Izabrana opcija nema uticaja na vladavinu prava i bezbednost.

6) Da li izabrana opcija utiče na odgovornost i transparentnost rada javne uprave i na koji način?

Izabrana opcija nema uticaja na rad javne uprave.

7) Koje dodatne mere treba sprovesti i koliko vremena će biti potrebno da se sprovede izabrana opcija i obezbedi njeno kasnije dosledno sprovođenje, odnosno njena održivost?

Potrebno je uskladiti statute visokoškolskih ustanova sa ovim zakonom, u roku od 6 meseci od dana stupanja na snagu.

9. KLJUČNA PITANJA ZA ANALIZU RIZIKA

1) Da li je za sprovođenje izabrane opcije obezbeđena podrška svih ključnih zainteresovanih strana i ciljnih grupa? Da li je sprovođenje izabrane opcije prioritet za donosiocce odluka u narednom periodu (Narodnu skupštinu, Vladu, državne organe i slično)?

U postupku sačinjavanja Predloga zakona kao i u obavljenim konsultacijama i javnoj raspravi o Predlogu zakona, sve zainteresovane strane, studentske konferencija i organizacije i akademska zajednica su iskazale podršku potrebi da se studentsko predstavljanje i organizovanje uredi preciznije u odnosu na dosadašnju praksu. Izabrane opcije se ne odnose na donosiocce odluka na državnom nivou, već se ogledaju u potrebi usaglašavanja opštih akata visokoškolskih ustanova, za šta je Predlogom zakona predviđen rok od šest meseci od dana stupanja na snagu zakona.

2) Da li su obezbeđena finansijska sredstva za sprovođenje izabrane opcije? Da li je za sprovođenje izabrane opcije obezbeđeno dovoljno vremena za sprovođenje postupka javne nabavke ukoliko je ona potrebna?

Da.

Za sprovođenje izabrane opcije nije potrebno sprovoditi javne nabavke.

3) Da li postoji još neki rizik za sprovođenje izabrane opcije?

Ne

10) PODACI O OBAVLJENIM KONSULTACIJAMA

Tokom 2019. i 2020. godine Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja je više puta obavilo konsultacije sa studentskim predstavnicima, koji su činili radnu grupu i ovaj Nacrt zakona o studentskom organizovanju je upravo proistekao iz dogovora postignutim na tim konsultacijama. Pre sprovođenja javne rasprave tekst Nacrta zakona bio je poslat i Konferenciji univerziteta i Konferenciji akademija strukovnih studija i visokih škola koje nisu imale primedbe na dostavljeni tekst.

Odbor za javne službe Vlade Republike Srbije, na osnovu člana 41. stav 3. Poslovnika Vlade („Službeni glasnik RS”, br. 61/06 – prečišćen tekst, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11, 30/13, 74/14 i 18/19-dr. propis), na sednici održanoj 24. marta 2021. godine godine, na predlog Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja doneo je Zaključak 05 broj 011-2669/2021. kojim je određeno sprovođenje javne rasprave o Nacrtu zakona o studentskom organizovanju u periodu od 29. marta do 17. aprila 2021. godine.

Nacrt zakona objavljen je na zvaničnoj internet stranici Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja i na Portalu e-uprava, a zainteresovana lica mogla su u toku perioda trajanja javne rasprave da svoje primedbe, sugestije i predloge dostave preko posebnog formulara na e-mejl adresu visoko@mpn.gov.rs sa naznakom „Nacrt zakona o studentskom organizovanju”.

U okviru javne rasprave Ministarstvo je organizovalo i dve onlajn sesije predstavljanja Nacrta zakona i rasprave o njegovoj sadržini, i to 31. marta i 7. aprila 2021. godine. Svi zainteresovani su svoje učešće mogli da prijave putem e-mail adrese: visoko@mpn.gov.rs. Za praćenje onlajn sesija prijavili su se i uzeli učešća u raspravi predstavnici: univerziteta i drugih visokoškolskih ustanova, akademskih mreža, štampanih medija kao i drugi zainteresovani pojedinci.

Na e-mejl adresu visoko@mpn.gov.rs poslato je ukupno 11 formulara sa, primedbama, sugestijama i predlozima na Nacrt zakona o studentskom organizovanju.

Formulare su dostavili: Ana Grčić, Milica Jakovljević, Prof. dr Aleksandar Ignjatović, Univerzitet u Beogradu, Studentski parlament Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, Miloš Kilomović, Emil Zoronjić, Prof. dr Srđan Rončević, Studentski parlament Farmaceutskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, Aleksandar Stojanović, Studentski parlament Šumarskog fakulteta.

Radna grupa je razmotrila sve načelne i pojedinačne primedbe, sugestije i predloge iznete tokom javne rasprave i dostavljene putem formulara.

Prihvaćene su sugestije:

- preciziranje u pogledu Nacionalnog saveza studentskih organizacija. Tako je u članu 15. stav 2. Nacrta propisano da se „Nacionalni savez studentskih organizacija osniva se uz pribavljeno mišljenje Studentske konferencije univerziteta, odnosno Studentske konferencije akademija strukovnih studija i visokih škola“. Odgovarajuća izmena uneta je i u član 4. stav 1. tačku 9, gde je određeno da u nadležnost studentskih konferencija spada, između ostalog, i davanje mišljenja za osnivanje nacionalnih saveza studentskih organizacija
- član 15. je dopunjen stavom 6. kojim je uređena nadležnost Nacionalnog saveza studentskih organizacija i to na sledeći način: „U nadležnost Nacionalnog saveza studentskih organizacija spadaju usklađivanje rada saveza studentskih organizacija koje deluju na teritoriji Republike Srbije, kao i ostali poslovi utvrđeni ovim zakonom
- izmenjen je član 12. stav 3. Nacrta, koji sada propisuje da u sastav komisije koja ceni ispunjenost uslova za sticanje statusa studentske organizacije ulazi i student prorektor, odnosno student prorektor
- prihvaćen je predlog da se dopuni lista situacija u kojima predstavnici studenata u punom kapacitetu učestvuju u radu stručnog organa visokoškolske ustanove, pa je u tom smislu u članu 8. stav 3. dodato da studenti učestvuju u raspravi i odlučivanju na stručnim organima i kada se razmatra usvajanje plana i kalendara rada.

- da se u potpunosti izbriše član 8. koji se odnosi na „Mirovanje prava i obaveza člana studentskog parlamenta“, jer ne postoji opravdanje za postojanjem ovakvog instituta.

Nisu uvažene primedbe da se studentske konferencije finansiraju iz budžeta Republike Srbije, a ne iz članarina koje uplaćuju studenti jer je predviđena finansijska nezavisnost studentskih predstavničkih tela.

U postupku pribavljanja mišljenja od nadležnih organa, Ministarstvo je u neposrednoj saradnji sa Ministarstvom finansija usaglasilo odredbe Nacrta zakona o finansiranju studentskih konferencija i studentskih parlamenata.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada
 Obrađivač: Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
2. Naziv propisa
 Predlog zakona o studentskom organizovanju
 (Draft Law on students organizing)
3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):
  - a) Odredba Sporazuma koja se odnose na normativnu saržinu propisa,
 Sporazum, Naslov VIII Politike saradnje, Član 102. Obrazovanje i stručno osposobljavanje
  - b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma a,
 Opšti rok utvrđen članom 72. Sporazuma
  - v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
 Potpuno
  - g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
 /
  - d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.
 /
4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:
  - a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Eevropske unije i ocene usklađenosti sa njima,
 /
  - b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,
 /
  - v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,

/

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,

/

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

/

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

/

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

/

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

NE

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

NE